

РЕШЕНИЕ

№ 6137

гр. София, 24.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 15 състав,
в публично заседание на 27.09.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Росица Цветкова

при участието на секретаря Дора Тинчева, като разгледа дело номер **6642** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по делото е по реда на чл. 145 и сл. от АПК.

Образувано е по жалба на „Гъливеър“ ЕООД със седалище и адрес на управление [населено място], ул. П. П.“ № 44, представлявано от управителя Г. К. против Заповед № РД-08-326/27.06.2022 г. на министъра на транспорта и съобщенията, с която се одобрява предоставянето на безвъзмездни финансови средства в общ размер на 1 287 749.33лв., съгласно приложение към заповедта, в частта, с която на дружеството жалбоподател е одобрено предоставянето на помощ в размер на 569 800лв., вместо целия поискан в размер от 3 359 000лв., т.е. по отношение на разликата от 2 789 200 лв., която фактически е отказана и която съставлява материалния интерес по делото. Жалбоподателят твърди, че заповедта не е съобразена с материалния закон и е издадена при съществени процесуални нарушения. Конкретните оплаквания са следните: заповедта е незаконосъобразна, тъй като е приета въз основа на незаконосъобразни подзаконови административни актове – три постановления на МС - № 454/2021г, № 51/2022г. и № 133/2022г. и в частност на възприетите с тях правила

за предоставяне на помощта. Като съществени процесуални нарушения се изтъкват обстоятелствата, че министърът не е оповестил започването на производство по издаване на оспорения акт – нарушение на чл. 26 от АПК; нарушен е чл. 35 от АПК, доколкото не били изяснени релевантните факти и не били обсъдени предложенията и възраженията на страните, не били съобразени правилата на ЕС за предоставяне на помощи и ЗДП и в частност принципа за прозрачност. По тези подробно развити съображения се иска отмяна на оспорената заповед и присъждане на направените по делото разноски. В открито съдебно заседание чрез процесуален представител жалбата се поддържа.

Ответникът - министърът на транспорта и съобщенията, чрез процесуален представител оспорва основателността на жалбата и прави искане съдът да отхвърли оспорването. Възражава за прекомерност на платения адвокатски хонорар.

След преценка на събраните по делото доказателства, съдът приема за установено следното:

С постановление № 454 на МС от 22.12.2021 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на транспорта и съобщенията за 2021 г. се одобряват допълнителни разходи по бюджета на Министерството на транспорта и съобщенията за 2021 г. в размер до 60 000 000 лв. за предоставяне на безвъзмездни средства на въздушните превозвачи с оперативен лиценз на въздушен превозвач на Общността с разрешение за превоз на пътници, издаден от главния директор на Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация", съгласно чл. 109 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2021 г. С постановление. С постановление № 51 на МС от 13.04.2022 г. за допълнение на Постановление № 454 на Министерския съвет от 2021 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на транспорта и съобщенията за 2021 г. (ДВ, бр. 110 от 2021 г.) се създава чл. 1а, съгласно който Безвъзмездните средства по чл. 1 се предоставят при условия и по ред съгласно приложението и съответно се създава приложение към чл. 1а. Наред с това се предвижда, чрез ПЗР, както следва:

§ 3. (1) Предоставянето на безвъзмездните средства по чл. 1 се извършва при спазване

изискванията на Закона за държавните помощи.

(2) Средствата се предоставят в съответствие с получено положително Решение С(2022)1796 от 17.03.2022 г. по дело SA.100321 (2022/N) от Европейската комисия относно съвместимостта на помощта с вътрешния пазар въз основа на член 107, параграф 3, буква "б" от Договора за функционирането на Европейския съюз.

(3) Точка 2.3 от приложението към чл. 1а относно наличието на спад в оборота не се прилага при получаване на положително становище от Европейската комисия относно съвместимостта на помощта с вътрешния пазар въз основа на член 107, параграф 3, буква "б" от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Съгласно правилата - т. 3.2., Безвъзмездните средства, които може да получи едно предприятие за погасяване на публични задължения, задължения към банки и задължения по договори за оперативен лизинг на въздухоплавателни средства, текущо дължими към 31 декември 2019 г., и за покриване на непокрити фиксирани разходи, направени през периода от 1 март 2020 г. до 31 декември 2021 г., които не могат да надвишават 30 на сто от непокритите фиксирани разходи, с изключение на микро- и малките предприятия (по смисъла на приложение I към Общия регламент за групово освобождаване), при които размерът на помощта не може да надвишава 60 на сто от непокритите фиксирани разходи, не могат да надвишават 20 на сто от оборота от реализирани чартърни програми и наем на самолети за 2019 г., за съответното предприятие.

Видно от справката, направена чрез електронната страница на Върховния административен съд, по жалба на „Гъливър“ ЕООД срещу постановление № 51 от 13.04.2022 г. на Министерския съвет за допълнение на постановление № 454 от 2021 г. на Министерския съвет за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на транспорта и съобщенията за 2021 г., обн., ДВ, бр. 110 от 2021 г., е образувано административно дело № 4140/2022 г. по описа на Върховния административен съд. Въпросите, които са предмет на това производство съдят намира за непряюдисциални към настоящия спор, като съображенията за този извод са следните: От една страна, преценката на материалната законосъобразност на

оспорения в настоящото производство индивидуален административен акт следва да се направи към момента на неговото издаване, на основание чл. 142, ал.1 от АПК, от друга страна – евентуалната отмяна поради незаконосъобразност на подзаконовия нормативен със съдебното решение ще има действие по отношение на всички, но от момента на влизане в сила на съдебното решение.

С решение Решение С(2022)1796 от 17.03.2022 г. по дело SA.100321 (2022/N) от Европейската комисия е изразила положително становище относно съвместимостта на помощта с вътрешния пазар въз основа на член 107, параграф 3, буква "б" от Договора за функционирането на Европейския съюз. Администратор на помощта е българското министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията (наименование към момента на издаване на решението).

Мярката е предвидена като отворена за всички въздушни превозвачи, притежаващи български лиценз, и е преценена като съвместима с вътрешния пазар на база конкретни условия за допустимост на кандидатите и правила по отношение на лимита на предоставените средства, едно от които е такива - общата подкрепа, която едно предприятие може да получи, не трябва да надвишава 20 % от оборота, регистриран от реализирани чартърни полети и отдаване под наем на самолети.

Административното производство по издаване на оспорената заповед е започнало по повод на подадено заявление от страна на жалбоподателя за отпускане на държавна помощ, придружено със съответните документи – на лист 34 и сл. от делото. Общият размер на заявените с него безвъзмездни средства по схемата е 3 733 000 лв., а декларираният оборот от чартърни програми и наем на самолети за 2019г., съвпадащ изцяло с оборота за 2019г. (нетните приходи от продажби) е 3 079 000лв. Впоследствие, по повод на дадени указания от страна на административния орган, е подадено коригирано заявление, с нарочни обяснения по повод на направените корекции – съответно на л. 99 и сл. от делото и л. 105 и сл. от делото. С него общият размер на заявените с него безвъзмездни средства по схемата е намален на 3 359 000 лв., а декларираният оборот от чартърни програми и наем на самолети за 2019г., съвпадащ изцяло с оборота за 2019г. (нетните приходи от продажби) е 2 849 000лв.

Двете заявления, представени по делото не са датирани, но хронологичния ред на подаването им е виден от съдържанието на обяснителната бележка и в частност от обстоятелството, че коригираният вариант на заявлението е подписан на всяка страница от законния представител на кандидата. Отделно от това, посочените във второто заявление суми напълно съответстват на волята на жалбоподателя, изразена в първо съдебно заседание при уточняване на предмета на оспорване.

Междувременно, със заповед № РД – 08-291 от 20.06.2022г. министъра на транспорта и съобщенията е определил състава на оценителната комисия на заявленията за кандидатстване, променен с последваща заповед от 21.06.2022г.

Оценителната комисия е извършила оценка на подадените заявления за кандидатстване за предоставяне на помощ по схемата, която е обективизирана в нарочен доклад до министъра на транспорта и съобщенията и оценителен лист. Комисията е възприела изцяло подадените данни като стойности от страна на дружеството жалбоподател и стъпвайки на правилото, че предоставените средства като помощ не могат да надвишават 20 на сто от оборота от реализирани чартърни програми и наем на самолети за 2019 г., за съответното предприятие, е посочила размер допустим размер на помощта 569 800лв. Докладът е одобрен от министъра и въз основа на него е издадена оспорената заповед.

Оспорената заповед е издадена от министъра на транспорта и съобщенията на основание чл. 1, чл. 1а и § 2 от Постановление № 454 на Министерския съвет от 2021 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на транспорта и съобщенията за 2021 г. (обн., ДВ, бр. 110 от 2021 г., доп. бр. 31 от 2022 г., изм. и доп. бр. 47 от 2022 г.) и т. 2.3 от Приложението към Постановление № 454 на Министерския съвет от 2021 г., § 3, ал. 3 от Преходните и заключителните разпоредби на Постановление № 51 на Министерския съвет от 13 април 2022 г. за допълнение на Постановление № 454 на Министерския съвет от 2021 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на транспорта и съобщенията за 2021 г., чл. 60, чл. 133, ал. 1 и чл. 149, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс, Решение С(2022)1796 от 17.03.2022 г. по дело SA. 100321 (2022/N) от

Европейската комисия относно съвместимостта на помощта с вътрешния пазар въз основа на член 107, параграф 3, буква „б“ от Договора за функционирането на Европейския съюз, чл. 16 от Устройствения правилник на Министерството на транспорта и съобщенията, приет с Постановление № 232 на Министерския съвет от 2009 г., чл. 2, ал. 2, чл. 5, ал. 7 и чл. 13 от Реда за подаване, разглеждане и преценка за допустимост на заявленията за кандидатстване на въздушните превозвачи, с оперативен лиценз на превозвач на Общността с разрешение за превоз на пътници, издаден от главния директор на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ за получаване от държавата на безвъзмездни средства, утвърден от министъра на транспорта и съобщенията, с рег. № ПРР-2/14.04.2022 г., изм. с Ред за изменение и допълнение на Реда, с рег. № ПРР-3/20.06.2022 г., и Доклад № 14-00-381 от 27.06.2022г. на оценителната комисия, назначена със Заповед № РД-08-291/20.06.2022 г. на министъра на транспорта и съобщенията, изм. със Заповед № РД-08-300/21.06.2022 г. на министъра на транспорта и съобщенията. Със заповедта е одобрено предоставянето на безвъзмездни средства в общ размер на 1 287 749, 33лв. един милион двеста осемдесет и седем хиляди седемстотин четиридесет и девет и 0,33) на допустимите кандидати, след извършен от оценителната комисия, назначена със Заповед № РД-08-291/20.06.2022 г. на министъра на транспорта и съобщенията, изм. със Заповед № РД-08-300/21.06.2022 г. на министъра на транспорта и съобщенията, подбор (оценка за административно съответствие и допустимост) на заявленията за кандидатстване по Схема SA. 100321 (2022/N) за предоставяне от държавата на безвъзмездни средства на въздушните превозвачи с оперативен лиценз на превозвач на Общността с разрешение за превоз на пътници, издаден от главния директор на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“, съгласно Приложението към заповедта. Видно от посоченото приложение, по заявлението на жалбоподателя за отпускане на 3 359 000лв., е одобрена помощ в размер на 569 800лв. със забележката, че това е направено в съответствие с т.3.2, първо изречение от Приложението към постановление № 454 на МС от 22.12.2021г.

По делото няма данни кога оспореното решение е съобщено на адресата жалбоподател, но доколкото жалбата срещу него е подадена в рамките на 14 дни от

издаването му – на 08.07.2022г., съдът приема, че това обстоятелство не се е нуждаело от специално изследване.

Въз основа на така установените обстоятелства съдът прави следните правни изводи:

Жалбата, предвид уточнението направено в първото по делото съдебно заседание по отношение на нейния предметен обхват, съдът намира за допустима, като подадена в срок от надлежна страна срещу подлежащ на оспорване индивидуален административен акт. Предмет на оспорване е заповедта на министъра в частта, с която по същество се отказва на жалбоподателя отпускане на държавна помощ по схемата в пълния заявен от жалбоподателя размер от 3 359 000лв. и е одобрена помощ само в размер на 569 800лв., т.е. жалбата по отношение на инкорпорирания в заповедта отказ за предоставяне на помощ за разликата над 569 800лв. до пълния заявен размер от 3 359 000лв., а именно за разликата в размер на 2 789 200лв., което представлява материалния интерес по делото.

По отношение на законосъобразността на акта, съдът съобрази следното:

Актът е издаден от компетентен орган, предвид определения администратор на помощта, в предвидената от закона форма – писмена с посочване на правни и фактически основания за издаването му и при липса на каквито и да било съществени процесуални нарушения. Възраженията в тази връзка са лишени от основание. Преди всичко производството по издаване на заповедта е започнало по повод на подадено заявление от жалбоподателя, а не по инициатива на административния орган. Нормата на чл. 26 от АПК изключва заявителя от кръга на лицата, които административния орган следва да уведомява за започване на производството. По отношение на възражението, че актът е издаден без да са установени относими факти и обстоятелства и без да се вземат предвид становището и възраженията на жалбоподателя – това възражение също е неоснователно. От фактическа страна актът е основан изцяло на подадените от жалбоподателя данни. Те са възприети изцяло от страна на административния орган без каквато и да било корекция. Няма оспорване на размера на оборота от реализирани чартърни програми и наем на самолети за 2019 г., посочен от жалбоподателя от страна на

административния орган.

На следващо място съдът приема, че заповедта е изцяло съобразена с материалния закон и конкретно с одобрените правила за предоставянето и в определени и определяеми лимити. Както вече се посочи, материалната законосъобразност на оспорения акт следва да се преценява към момента на неговото постановяване, т.е. с действаща към онзи момент нормативна уредба. Съдът не може в рамките на настоящото производство да осъществява инцидентен контрол по законосъобразността на относимите ПМС и затова възраженията на жалбоподателя в тази насока не следва да се обсъждат. Както вече се посочи, съгласно т.3.2 от „Условия и ред за предоставяне на помощта“, безвъзмездните средства, които може да получи едно предприятие за погасяване на публични задължения, задължения към банки и задължения по договори за оперативен лизинг на въздухоплавателни средства, текущо дължими към 31 декември 2019 г., и за покриване на непокрити фиксирани разходи, направени през периода от 1 март 2020 г. до 31 декември 2021 г., които не могат да надвишават 30 на сто от непокритите фиксирани разходи, с изключение на микро- и малките предприятия (по смисъла на приложение I към Общия регламент за групово освобождаване), при които размерът на помощта не може да надвишава 60 на сто от непокритите фиксирани разходи, не могат да надвишават 20 на сто от оборота от реализирани чартърни програми и наем на самолети за 2019 г., за съответното предприятие. Таванът от „20 процента на помощта от размера на оборота от реализирани чартърни програми и наем на самолети за 2019 г.“ е параметър, при условието на който е дадено положителното становище на ЕК за предоставяне на помощта. Възражението, че с подобно ограничение са нарушават правилата на конкуренцията е напълно неоснователно. Не може да се приеме, че ограничение по отношение на допустим размер на държавна помощ, може да ограничава конкуренцията, напротив. Самата идея за предоставяне на държавна помощ нарушава конкуренцията и затова съгласно чл. 107 от ДФЕС, освен когато е предвидено друго в

Договорите, всяка помощ, предоставена от държава-членка или чрез ресурси на държава-членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите-членки, е несъвместима с вътрешния пазар. По изключение, в изрично предвидени случаи се допуска предоставянето на държавна помощ – чл. 107 и чл. 108 от ЗФЕС. Т.е предоставянето на държавна помощ е една възможност на държавите-членки, която те прилагат ограничително в изрично предвидени хипотези. Допустимостта на определени помощи не е означава, че е налице задължение за държавите-членки да предоставят такава помощ. В този смисъл европейското законодателство в определени хипотези предоставя право на държавите-членки да предоставят държавни помощи, но не създава задължения да се предоставят помощи, които да съответстват на някакви права на определени лица да ползват тези държавни помощи. Право на държавата е да реши дали и при какви условия да предостави съвместима с общия пазар държавна помощ, разбира се при зачитане на присъщите за съюза основни права. Няма каквото и да било нарушение на принципа на прозрачност при предоставяне на държавната помощ, регламентиран в чл. 5, ал.1, т. 4 от Закона за държавните помощи или основание да се приеме, че заповедта в оспорената и част е издадена при превратно упражняване на власт. Жалбата е неоснователна и следва да се отхвърли. С оглед изхода на спора следва да се постави на обсъждане претенцията на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Съгласно чл. 143, ал.3 от АПК, когато съдът отхвърли оспорването или

прекрати производството, ответникът има право на разноски, освен ако с поведението си е дал повод за завеждане на делото, включително юрисконсултско възнаграждение, определено съгласно чл. 37 от Закона за правната помощ. Съгласно чл. 37, ал.1 от ЗПП, заплащането на правната помощ е съобразно вида и количеството на извършената дейност и се определя в наредба на Министерския съвет по предложение на НБПП. Делото е с определен материален интерес, който е в размер от 2 789 200лв. Съгласно чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, по административни дела с материален интерес възнаграждението е от 100 до 360 лв. При тези обстоятелства, съдът приема, че размерът на възнаграждението следва да бъде определено в максималния допустим размер, а именно 360лв.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 143, ал. 3 от АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „Гъливеър“ ЕООД със седалище и адрес на управление [населено място], ул. П. П.“ № 44, представлявано от управителя Г. К. против Заповед № РД-08-326/27.06.2022 г. на министъра на транспорта и съобщенията, с която се одобрява предоставянето на безвъзмездни финансови средства в общ размер на 1 287 749.33лв., съгласно нарочно приложение към заповедта, в частта, с която на дружеството жалбоподател се отказва предоставянето на помощ в размер над 569 800лв. до пълния размер на поисканата сума от 3 359 000лв., т.е. по отношение на разликата в размер на 2 789 200лв.

ОСЪЖДА „Гъливеър“ ЕООД със седалище и адрес на управление

[населено място], ул. П. П.“ № 44, представлявано от управителя Г. К. да плати на Министерството на транспорта и съобщенията разноси по делото в размер на 360лв.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14 – дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ: